

# TRT TÜRK HALK MÜZİĞİ REPERTUVARINA KATKILARI İLE NİHAT KAYA

Aykut Alp TETİK<sup>1</sup>

## GİRİŞ

Geleneksel Türk Halk Müziği “GTHM” ortak duygu ve düşüncelere tercüman olan, halkın benliğinde her zaman var olmuş, sanat kaygısı güdülmeden yakılıp, bir anda ortaya çıkmış anonim ezgilerdir. Sözlü kültür öğelerinin çoğunlukta olması, yazılı kültür öğelerinin az olması çoğu türkü ve türkü yakıcının unutulmaya yüz tutmasına sebep olmuştur. Bu nedenle türkülerin geçmişten geleceğe aktarılmasında derleme ve kayıt altına alma çalışmaları oldukça önemlidir.

Özellikle Cumhuriyet dönemi sonrası derleme çalışmaları başlamış, Seyfettin ve Sezai Asaf kardeşler tarafından 1925 yılında Batı Anadolu’da yapılan ilk derleme çalışmaları yeterli ekipman olmaması gerekçesiyle istenilen sonuca ulaşamamıştır. Bu derleme çalışmasından sonra görevi Darülelhan (Nağmeler Evi) üstlenmiştir. 1926-1929 yılları arasında yapılan derleme çalışmaları sonrası bir duraksama dönemi yaşanmış, istenilen düzenin kurulamaması sebebiyle yabancı araştırmacılardan yardım alınmıştır. 1936 yılında Ankara Devlet Konservatuvarının kurulmasıyla derleme çalışmaları hız kazanmış ve Muzaffer Sarısözen önemli rol oynamıştır. 1964 yılında TRT’nin kurulmasıyla derleme çalışmaları daha kurumsal bir hale gelmiş, 1974 yılına kadar yapılan bazı geziler bugünkü TRT THM sözlü ve sözsüz repertuarını oluşturmuştur.

Bu bağlamda Elektronik kaynak taramaları, TRT THM sözlü ve sözsüz repertuarı ve Nihat Kaya’nın 2008 yılında yapmış olduğu “Türk Halk Müziği Derlemeleri Türküler-Zeybekler ve Soma Darkale Barana Havaları” adlı kitabı incelenerek Kaya’nın yaptığı derlemelerle TRT THM sözlü ve sözsüz repertuarına ciddi katkılar sağladığı, ayrıca yapılan kişisel görüşmeler neticesinde Nihat Kaya’nın TRT’de sanatçı, jüri üyeliği, koro şefliği, nota inceleme kurulu gibi görevlerde bulunarak GTHM’ye önemli katkılar sağladığı düşünülmektedir.

Yapılan araştırmalar neticesinde bugünkü TRT THM sözlü ve sözsüz repertuarının belirli bir sayıda kaldığı, nota inceleme süreçlerinin devam etmesine rağmen

<sup>1</sup> Sorumlu yazar mail: aykttk@gmail.com

sahip olan derleme ve kayıt altına alma çalışmaları devam etmeli, elde edilen ezgiler repertuvara kazandırılarak eserlerin yok olmasına engel olunmasının THM açısından büyük önem taşıdığı düşünülmektedir.

### **KAYNAKLAR**

- Haşhaş, S. ve İmik, Ü. (2016). “Bağlama Öğreniminde Tezene Tutuş/Vuruş Yönlerinin Önemi” Türk Müziğine Yönelik çeşitli tespitler, Gece Kitaplığı Yayınları, Ankara.
- Tetik, A. (2019). “Yaşamı ve Sanatçı kişiliği ile Nihat Kaya” İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Malatya.
- Kaya, N. (2019). “Kişisel Görüşme” İzmir